

Psychometric Properties of PERMA Well-Being Profile: A Multi-Component Tool for Measuring Flourishing

Authors

Mohammad Reza Soheili Sofiani¹; Alireza Pirkhaefi^{2*}, Akbar Mohammadi³

1. Ph.D. student in educational psychology, Garmsar Branch, Islamic Azad University, Garmsar, Iran

2. Associate Professor, Department of Psychology, Garmsar Branch, Islamic Azad University, Garmsar, Iran. (corresponding author)

3. Assistant Professor, Department of Psychology, Garmsar Branch, Islamic Azad University, Garmsar, Iran.

Abstract

Receive Date:
05/08/2021

Accept Date:
03/02/2022

Introductoin: In scientific and social terms, well-being research has been relevant in recent years, which makes it necessary to investigate the psychometric properties of the questionnaires used for its measurement. The aim of this study was to determine the psychometric properties of the PERMA Well-Being Profile in a sample of students.

Method: This research is of psychometric type and its statistical sample includes 500 student teachers in Tehran, who were selected by the available sampling method. PERMA Well-Being Profile Butler and Kern, the Ryff Psychological Well-Being Scale, and the short version of the Young Schema Questionnaire were completed by them.

Results: The results of exploratory factor analysis showed the existence of 5 factors, which explained 72.870% of the total variance of the instrument, and the results of confirmatory factor analysis confirmed the results of exploratory factor analysis. The overall reliability coefficient of the tool was obtained optimally with Cronbach's alpha (0.90) and retest (0.88) methods. Also, there was a significant positive correlation between the factors of this tool with Riff's psychological well-being scale and a significant negative correlation with the short version of Young's Schema Questionnaire.

Discussion and Conclusion: The results confirmed five factors of Seligman's well-being perspective. Construct validity and appropriate reliability, the sufficient correlation between its factors, convergent validity, and divergent validity with similar tools showed that PERMA Well-Being Profile is a suitable tool for measuring students' well-being and a reliable tool for evaluating interventions in this field.

Keywords

Positive Emotions, Engagement, Meaning, Relationships, Accomplishment, Wellbeing-Being.

Corresponding Author's E-mail

apirkhaefi@gmail.com

ویژگی‌های روان‌سنجی پروفایل بهزیستی پرما: ابزاری چند مولفه‌ای برای سنجش شکوفایی مولفه‌ای برای سنجش شکوفایی

نویسندگان

محمدرضا سهیلی صوفیانی^۱، علیرضا پیرخانی^{۲*}، اکبر محمدی^۳

۱. دانشجوی دکتری روان‌شناسی تربیتی، واحد گرمسار، دانشگاه آزاد اسلامی، گرمسار، ایران

۲. دانشیار گروه روان‌شناسی، واحد گرمسار، دانشگاه آزاد اسلامی، گرمسار، ایران (نویسنده مسئول)

۳. استادیار گروه روان‌شناسی، واحد گرمسار، دانشگاه آزاد اسلامی، گرمسار، ایران

چکیده

مقدمه: از نظر علمی و اجتماعی، مطالعات مربوط به بهزیستی در سال‌های اخیر مورد توجه بوده و بررسی ویژگی‌های روان‌سنجی پرسشنامه‌های مورد استفاده برای اندازه‌گیری آن ضرورت یافته است. هدف این مطالعه تعیین ویژگی‌های روان‌سنجی پروفایل بهزیستی پرما در نمونه‌ای از دانشجویان دانشگاه فرهنگیان می‌باشد.

تاریخ دریافت:

۱۴۰۰/۰۲/۱۴

روش: این پژوهش از نوع روان‌سنجی می‌باشد و نمونه آماری آن شامل ۵۰۰ نفر از دانشجو معلمان شهر تهران است که با روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شدند و پرسشنامه پروفایل بهزیستی پرما باتلر و کرن، مقیاس بهزیستی روان‌شناختی ریف و نسخه کوتاه پرسشنامه طرحواره یانگ را تکمیل کردند.

تاریخ پذیرش:

۱۴۰۰/۰۹/۱۴

نتایج: نتایج تحلیل عاملی اکتشافی وجود ۵ عامل را نشان داد که در مجموع ۷۲/۸۷۰ درصد از واریانس کل ابزار را تبیین کرد و نتایج تحلیل عاملی تاییدی، نتایج تحلیل عاملی اکتشافی را تأیید کرد. ضریب پایایی کلی ابزار با دو روش آلفای کرونباخ (۰/۹۰) و بازآزمایی (۰/۸۸) در حد مطلوب به دست آمد. هم‌چنین بین عامل‌های این ابزار با مقیاس بهزیستی روان‌شناختی ریف همبستگی مثبت معنادار و با نسخه کوتاه پرسشنامه طرحواره یانگ همبستگی منفی معنادار وجود داشت.

بحث و نتیجه‌گیری: نتایج مطالعه پنج عامل دیدگاه بهزیستی سلیگمن را تأیید کرد. روایی سازه و پایایی مناسب، میزان کافی همبستگی بین عامل‌های آن، روایی همگرا و روایی واگرا با ابزارهای مشابه نشان داد پروفایل بهزیستی پرما، ابزاری مناسب برای اندازه‌گیری بهزیستی دانشجویان و ابزاری قابل اطمینان برای ارزیابی مداخلات در این زمینه است.

کلیدواژه‌ها

هیجانان مثبت، اشتیاق، معنا، روابط، دستاورد، بهزیستی

نشانی پست الکترونیکی

نویسنده مسئول

apirkhaefi@gmail.com

این مقاله برگرفته از رساله دکتری نویسنده اول است.

مقدمه

روان‌شناسی مثبت‌نگر به عنوان علم مطالعه عملکرد بهینه آدمی، سلامت روان را در قالب اصطلاحات مثبتی مانند سلامت روان مثبت^۱ [۱]، خوب‌زیستن^۲ [۲]، بهزیستی^۳ و شکوفایی^۴ [۳] تبیین می‌کند. بهزیستی به طور گسترده اشاره به احساس و عملکرد خوب^۵ دارد [۴، ۵]. سلیگمن^۶ [۶] هدف عمده روان‌شناسی مثبت‌نگر را تسهیل شادکامی^۷ در نظر گرفت. شادکامی از سه مولفه هیجان مثبت^۸، اشتیاق^۹ و معنا^{۱۰} تشکیل شده است. سلیگمن [۷] با تغییر جهت‌گیری از شادکامی به بهزیستی، الگویی را ارائه داد که به الگوی بهزیستی پرما^{۱۱} معروف است. این الگو شامل پنج مولفه هیجان مثبت، اشتیاق، معنا، روابط^{۱۲} و دستاورد^{۱۳} می‌باشد: (۱) هیجان مثبت: افراد هم هیجان مثبت و هم هیجان منفی را تجربه می‌کنند [۷]؛ با این حال پژوهش‌های مختلف از ارزش هیجان مثبت در پیامدهای مختلف زندگی حمایت کرده است. مدل ساخت و گسترش^{۱۴} [۸] نشان داد که هیجان مثبت برای بهبود عملکرد و تحول در زندگی لازم و ضروری است. هیجان مثبت تفکر مثبت را گسترش داده و با ایجاد منابع شخصی پایدار در طول زمان، علاوه بر ایجاد رفتارهای سازگارانه، ظرفیت ابطال‌سازی هیجان منفی و افزایش تاب‌آوری را فراهم می‌کند. در مطالعه کوک، کاتالینو^{۱۵} و فردریکسون [۹] مشخص شد که هیجان مثبت توجه را افزایش داده، به ایده‌های خلاقانه و انعطاف‌پذیری کمک کرده و باعث گسترش خود-پنداره^{۱۶} می‌شود. هم‌چنین هیجان مثبت با خود-تنظیمی بیشتر [۱۰] و تفکر انتزاعی [۱۱] ارتباط دارد؛ (۲) اشتیاق:

اشتیاق اشاره به شدت دل‌بستگی، درگیری و میزان تمایل به فعالیت‌هایی از قبیل تفریح، ورزش، مطالعه کردن و کار دارد [۱۲]. این رابطه بین فرد و تجربیاتش، معنا، یادگیری، عملکرد بهتر و هیجان مثبت بیشتر را فراهم می‌کند [۱۳]. تجربه اشتیاق به صورت روان‌شناختی، شناختی و رفتاری^{۱۷} رخ می‌دهد [۱۴]. اشتیاق روان‌شناختی زمانی روی می‌دهد که فرد به طور کامل درگیر فعالیتی شده باشد [۱۲] اشتیاق روان‌شناختی شامل ارزیابی فعالیت‌ها، تعیین اهداف و خود-تنظیمی است [۱۵]. اشتیاق رفتاری اشاره به مشارکت اجتماعی^{۱۸} و رفتار شهروندی^{۱۹} دارد که در محیط خانه، مدرسه و محل کار یافت می‌شود [۱۶]. هم‌چنین اشتیاق مفهومی مشابه با مفهوم غرقگی^{۲۰} چیکزنت میهالی^{۲۱} [۱۷] است. غرقگی اشاره به غوطه‌ور شدن در یک کار و فعالیتی دارد که فرد در حین انجام آن عمل، گذر زمان را متفاوت احساس می‌کند. چیکزنت میهالی [۱۷] معتقد است که هنگامی که فرد یک تجربه غرقگی را تجربه می‌کند، یک احساس خوشایندی را تجربه می‌کند که این تمایل در او ایجاد می‌شود که دوباره این تجربه را تکرار کند؛ (۳) روابط: روابط اجتماعی یک امر اساسی برای زندگی است. آن‌چنان‌که مطالعات گسترده‌ای ارتباط روابط اجتماعی با سلامت‌روان را نشان داده است [۱۸]. روابط محکم و مثبت با اعضای خانواده و دوستان منجر به احساس تعلق‌پذیری و رشد یافتن می‌شود [۱۹] و میزان بهزیستی هیجانی افراد را پیش‌بینی می‌کند [۲۰]. اقدامات حمایتی، خود حمایتی، مهربانی، مشارکت و تعامل اجتماعی بیشتر به سلامت جسمانی بیشتر کمک می‌کند [۲۱]. حمایت اجتماعی^{۲۲} با افسردگی، نشانه‌های آسیب‌شناسی کمتر، سلامت جسمانی بهتر، خطر مرگ و میر پایین، رفتارهای سالم‌تر و سایر پیامدهای مثبت برای فرد ارتباط دارد [۲۲]؛ (۴) معنا: معنا به عنوان به کارگیری توانمندی‌ها نه برای خود شخص؛ بلکه در جهت تحقق یافتن چیزهایی که مهم تلقی می‌شوند؛ مانند ارزش‌گزاری، ارتقا سلامت، احساس تعلق به جامعه^{۲۳}، گروه‌های مذهبی، سیاسی و مدنی، و یا

1 positive mental health

2 good life

3 well-being

4 flourishing

5 good function

6 Seligman, M. E. P.

7 happiness

8 Positive Emotion

9 Engagement

10 Meaning

11 PERMA well-being

12 relationships

13 accomplishment

14 broaden-and-build model

15 Kok, B., Catalino, L.

16 self-concept

17 psychological, cognitive & behavioral

18 social involvement

19 citizenship behavioral

20 flow

21 Csikszentmihalyi, M.

22 support sociality

23 belonging to a community

شاخص‌های برازش مدل در تحلیل عاملی تاییدی در محدوده مناسب قرار گرفتند (برای مثال، ریشه خطای میانگین تغییرات مجذورات^۹ برابر با ۰/۰۵۵، شاخص برازش تطبیقی^{۱۰} برابر با ۰/۹۶ به دست آمدند). پایایی این مقیاس برای پنج مولفه بین ۰/۵۹ تا ۰/۹۴ به دست آمدند. هم-چنین روایی همگرایی پروفایل بهزیستی پرما با ابزارهای مشابه مناسب بود. برای مثال، همبستگی مولفه‌های درونی این ابزار یعنی هیجان مثبت، اشتیاق به زندگی، روابط، معنا و دستاورد با نمره کلی مقیاس رضایت از زندگی [۳۴] به ترتیب ۰/۶۵، ۰/۵۳، ۰/۶۸، ۰/۷۳ و ۰/۶۵، با مقیاس شکوفایی^{۱۱} [۳۵] به ترتیب ۰/۶۷، ۰/۶۸، ۰/۶۴، ۰/۸۱ و ۰/۷۰ و با مقیاس بهزیستی ذهنی وارویک-ادینبورگ [۳۲] به ترتیب ۰/۶۶، ۰/۶۱، ۰/۶۷، ۰/۷۳ و ۰/۶۷ به دست آمد. به طور کلی مطالعات مختلفی ویژگی‌های روانسنجی پروفایل بهزیستی پرما باتلر و کرن [۳۳] را مورد بررسی و تایید قرار داده‌اند [۱۴، ۳۶، ۳۷، ۳۸، ۳۹، ۴۰، ۴۱، ۴۲، ۴۳، ۴۴، ۴۵، ۴۶، ۴۷، ۴۸]. برای مثال، پزیرکیانیدیس و همکاران [۴۲] مطالعه‌ای را برای بررسی روایی و پایایی مقیاس بهزیستی پرما بر روی ۲۵۳۹ بزرگسال یونانی انجام دادند. نتایج تحلیل عاملی وجود پنج عامل مرتبه اول هیجان مثبت، اشتیاق، روابط، معنا و دستاورد را نشان داد و پایایی این مقیاس بین ۰/۷۷ تا ۰/۹۰ به دست آمدند. در مطالعه رایان و همکاران [۴۱] علاوه بر محرز شدن ۵ عامل اصلی این ابزار با استفاده از تحلیل عاملی تاییدی، پایایی ابزار نیز مناسب به دست آمد (آلفای کرونباخ کلی مقیاس ۰/۹۳ به دست آمد). همچنین همبستگی این ابزار با مولفه افسردگی (۰/۶۶-)، اضطراب (۰/۳۸-) و استرس (۰/۲۷-) مقیاس افسردگی، اضطراب و استرس^{۱۲} لویبند و لویبند^{۱۳} [۴۱] به دست آمدند.

از آنجایی که مقیاس بهزیستی پرما باتلر و کرن [۳۳] به عنوان یکی از بهترین ابزارها برای سنجش بهزیستی مدل بهزیستی سلیگمن [۳] در فرهنگ‌ها و زبان‌های گوناگونی از نظر ویژگی‌های روانسنجی مورد بررسی قرار گرفته است و در داخل کشور هنوز مطالعه‌ای ویژگی‌های روانسنجی این مقیاس را مورد بررسی قرار نداده است؛ لذا مطالعه حاضر به این مهم می‌پردازد. بنابراین پژوهش حاضر در پی پاسخ به این پرسش است که آیا مقیاس بهزیستی پرما باتلر و کرن [۳۳] دارای روایی و پایایی مناسبی در جامعه ایرانی است؟

توسعه روابط معنادار با اعضای خانواده است [۲۳] و آن شامل تجربیاتی است که خود، جهان و روابط با دیگران را ترکیب کرده و قضاوت‌های شخص در مورد ارزش و هدف زندگی را شامل می‌شود [۲۴]. این قضاوت‌ها تحت تاثیر فرهنگ و باورها و ایده‌های مشترک اجتماعی قرار دارد و آنچه را که برای شخص ارزشمند است را مشخص و تعریف کرده و عمل و رفتار فرد را شکل می‌دهد [۲۵]. مطالعات نشان داده است که معنادر زندگی با سلامت جسمانی بهتر، کاهش خطر مرگ و میر و رضایت از زندگی بیشتر ارتباط دارد [۲۳، ۲۶]؛ و (۵) دستاورد: دستاورد اشاره به موفقیت-های فرد با استفاده از تلاش‌ها و مهارت‌های فردی جهت دستیابی به اهداف خاصی که فرد برای خویش ترسیم کرده است دارد [۳]. دستاورد فقط برای خود دستاورد انجام می‌شود؛ حتی اگر هیچ هیجان مثبت، معنا و روابط مثبتی را به دنبال نداشته باشد [۱۴].

ابزارهایی که عمدتاً برای اندازه‌گیری بهزیستی به کار می‌روند شامل: پرسشنامه هیجان‌های فوردایس^۱ [۲۷]، سیاهه عاطفه مثبت و منفی^۲ [۲۸]، مانند مقیاس بهزیستی روانشناختی ریف^۳ [۲۹]، مقیاس سلامت روان مثبت کهیس^۴ [۳۰]، پرسشنامه شادکامی آکسفورد^۵ [۳۱] و مقیاس بهزیستی ذهنی وارویک-ادینبورگ^۶ [۳۲] می‌باشند. این ابزارها، با توجه به دیدگاه‌های خاص خویش و برای مقاصد پژوهشی گوناگونی به کار می‌روند. یکی از جدیدترین این نوع ابزارها، پروفایل بهزیستی پرما^۷ باتلر و کرن^۸ [۳۳] می‌باشد که پنج مولفه اصلی بهزیستی را با توجه به دیدگاه سلیگمن [۳] (۲۰۱۱) اندازه‌گیری می‌کند.

باتلر و کرن [۳۳] برای ساخت پروفایل بهزیستی پرما، ابتدا بانکی از گویه‌های مرتبط با پنج عامل بهزیستی سلیگمن [۳] تهیه کردند. سپس با استفاده از یک نمونه ۳۵۰۰ نفری که از فرهنگ‌ها و جوامع مختلف اروپایی، آسیایی، آفریقایی و آمریکای شمالی و آمریکای جنوبی و ایتالیای بودند، پایایی و روایی این ابزار را بررسی کردند. پس از تحلیل عاملی اکتشافی و تاییدی در نهایت ۱۵ گویه که ۵ مولفه بهزیستی را اندازه‌گیری می‌کردند، انتخاب شدند.

1. Fordyce Emotion Questionnaire

2. positive and negative affect schedule

3. Ryff well-being psychology scale

4. Keyes positive mental health scale

5. The Oxford Happiness Questionnaire

6. Warwick-Edinburgh Mental Well-Being Scale (WEMWBS)

7. Well-being PERMA Profiler

8. Butler, J., & Kern, M. L.

⁹ root mean squared error of approximation (RMSEA)

¹⁰ comparative fit index (CFI)

¹¹ Flourishing Scale

¹² the Depression Anxiety Stress Scales (DASS)

¹³ Lovibond, P.F.

روش

نوع پژوهش

با توجه به این که پژوهش حاضر به بررسی شاخص‌های توصیفی، تحلیل ساختار عاملی، روایی همگرا، روایی واگرا، پایایی مرکب و ضرایب پایایی مقیاس بهزیستی پرها باتلر و کرن [۳۳] می‌پردازد، مطالعه از نوع روانسنجی بود [۴۹].

آزمودنی

الف) جامعه آماری

جامعه آماری شامل دانشجو معلمان مراکز تربیت معلم شهر تهران در سال تحصیلی ۹۹-۱۳۹۸ بودند.

ب) نمونه پژوهش

در مطالعه حاضر، نمونه پژوهش به روش دردسترس انتخاب شد. برخی از روان‌سنج‌ها معتقدند که تحلیل عاملی اکتشافی و تحلیل عاملی تاییدی باید بر روی دو نمونه مجزا انجام شوند و حجم نمونه حداقل ۱۰۰ نفری را برای تحلیل عاملی توصیه کرده اند [۵]. و برخی از پژوهشگران نیز حداقل حجم حداقل حجم نمونه برای تحلیل عاملی اکتشافی و تاییدی را ۲۰۰ نفر می‌دانند [۵، ۵۰، ۵۱]. کلاین^۱ [۵۲] نیز بر این باور است حداقل حجم قابل دفاع برای تحلیل عاملی اکتشافی را ۲۰۰ نفر می‌داند و برای تحلیل عاملی تاییدی حدود ۲۰۰ نفر نمونه را توصیه می‌کند؛ لذا بنابر توصیه روانسنج‌ها و پژوهشگران، در این مطالعه در نهایت نتایج تعداد ۵۰۰ پرسشنامه کامل جمع آوری شد. از این تعداد به صورت تصادفی، ۲۵۰ نمونه وارد مطالعه تحلیل عاملی اکتشافی و تعداد ۲۵۰ نمونه وارد مطالعه تحلیل عاملی تاییدی شدند.

ابزارهای پژوهش

۱. مقیاس بهزیستی پرها: این مقیاس یک ابزار خود-گزارش دهی است که توسط باتلر و کرن [۳۳] برای سنجش بهزیستی پرها ساخته شده است. این مقیاس شامل ۱۵ گویه است که در قسمت نخست مطالعه باتلر و کرن [۳۳] کاملاً مبتنی بر الگوی بهزیستی سلیگمن [۳] است. نمره گزاری مقیاس به صورت طیف لیکرت ۱۱ از هرگز (۰) تا همیشه (۱۰) می‌باشد. پایایی این مقیاس در مطالعه باتلر و کرن [۳۳] ۰/۵۹ تا ۰/۹۴ به دست آمد. در مطالعه ایسیلو، بارتولومئوس، جردن و کلی^۲، [۴۷] پایایی این مقیاس در پنج عامل بین ۰/۷۰ تا ۰/۸۸ به دست آمد. باتلر و کرن^۳ [۳۳] برای بررسی روایی سازه از روش تحلیل عاملی تاییدی استفاده کرد که نتایج ۵ مولفه الگوی بهزیستی سلیگمن [۳] را نشان داد. پایایی مقیاس با دو روش ضریب آلفای

کرونباخ و بازآزمایی به ۳۰ روز محاسبه شد. ضریب آلفای کرونباخ برای عامل‌های هیجان مثبت، اشتیاق، روابط، معنا و دستاورد به ترتیب ۰/۸۹، ۰/۹۲، ۰/۸۸، ۰/۹۰ و ۰/۷۷ و بازآزمایی برای عامل‌های هیجان مثبت، اشتیاق، روابط، معنا و دستاورد به ترتیب ۰/۸۸، ۰/۸۹، ۰/۸۵، ۰/۸۰ و ۰/۷۹ به دست آمدند.

۲. مقیاس بهزیستی روانشناختی^۴: این مقیاس یک ابزار خود-گزارش دهی است که توسط ریف [۲۹] برای سنجش بهزیستی روانشناختی ساخته شده است. این مقیاس شامل ۱۸ گویه است که ۶ بعد بهزیستی روانشناختی یعنی خودمختاری، رشد شخصی، پذیرش خود، هدفمندی در زندگی، تسلط، و روابط مثبت را می‌سنجد. نمره گزاری مقیاس به صورت طیف لیکرت شش درجه‌ای از کاملاً مخالفم (۱) تا کاملاً موافقم (۶) است. روایی همگرای این مقیاس در مطالعه ریف [۲۹] با مقیاس رضایت از زندگی نیوگارتن^۵ [۲۹] و عزت نفس^۶ روزنبرگ^۷ [۲۹] در حد مطلوب گزارش شد. پایایی مقیاس نیز برای شش عامل بین ۰/۸۷ تا ۰/۹۳ گزارش شد [۲۹]. در ایران روایی سازه و پایایی این سازه در مطالعات مختلفی بررسی شده است [۵۳، ۵۴، ۵۵]. در مطالعه میکائیلی منیع [۵۴] با استفاده از تحلیل عاملی تاییدی، شش عامل اصلی مقیاس احراز شد و پایایی مقیاس با روش آلفای کرونباخ نیز برای شش مولفه بیش از ۰/۷۰ به دست آمد. در مطالعه یوسفی، پیرخانی و برجعلی [۵۶] پایایی مقیاس با روش آلفای کرونباخ برای شش مولفه خودمختاری، رشد شخصی، پذیرش خود، هدفمندی در زندگی، تسلط، و روابط مثبت به ترتیب، ۰/۷۷، ۰/۷۵، ۰/۸۲، ۰/۷۲، ۰/۷۹ و ۰/۷۵ و با روش بازآزمایی به فاصله ۳۰ روز به ترتیب، ۰/۷۵، ۰/۷۰، ۰/۷۸، ۰/۷۵، ۰/۸۰ و ۰/۷۷ به دست آمد. در مطالعه حاضر پایایی مقیاس با روش آلفای کرونباخ برای شش مولفه خودمختاری، رشد شخصی، پذیرش خود، هدفمندی در زندگی، تسلط، و روابط مثبت به ترتیب، ۰/۷۷، ۰/۷۹، ۰/۸۰، ۰/۷۵، ۰/۷۶ و ۰/۷۸ و با روش بازآزمایی به فاصله ۳۰ روز به ترتیب، ۰/۷۹، ۰/۷۸، ۰/۷۹، ۰/۷۵، ۰/۸۱ و ۰/۷۶ به دست آمدند.

۳. نسخه کوتاه پرسشنامه طرحواره یانگ^۸: این پرسشنامه یک ابزار خود-گزارش دهی است که توسط یانگ [۵۷] برای سنجش طرحواره‌های ناسازگار اولیه ساخته شده است. این پرسشنامه شامل ۷۵ گویه است که پنج حوزه طرحواره‌ای یعنی بریدگی و طرد (سوالات ۱ تا ۲۵)،

۴. Psychological Well-being Scale

۵. Neugarten

۶. self-esteem

۷. Rosenberg

۸. Young Schema Questioner-Short Form

۱. Kline, R.B.

۲. Iasiello, M., Bartholomaeus, J., Jarden, A., & Kelly, G.

۳. Butler, J., & Kern, M. L.

به صورت کامل تکمیل شده بود، جمع‌آوری شد. هم‌چنین به منظور سنجش اعتبار بازآزمون، پس از ۳۰ روز از اجرای اول، دوباره پرسشنامه‌ها در اختیار ۴۰ نفر از اعضای گروه نمونه قرار گرفتند.

شیوه تحلیل داده‌ها

با توجه به ماهیت بین فرهنگی ابزارها و بررسی عامل-های تشکیل دهنده مقیاس بهزیستی پرما باتلر و کرن [۳۳]، ابتدا از تحلیل عاملی اکتشافی و سپس از تحلیل عاملی تاییدی استفاده شد [۴۹]. جهت بررسی روایی ملاک محور مقیاس از دو ابزار بهزیستی روانشناختی ریف [۲۹] و نسخه کوتاه پرسشنامه طرحواره یانگ [۵۷] استفاده شد. داده‌های جمع‌آوری شده با استفاده از نرم افزار اس.پی.اس.اس نسخه ۲۴ و نرم افزار لیزرل نسخه ۸/۸ مورد تحلیل قرار گرفتند.

نتایج

نمونه پژوهش شامل ۵۰۰ نفر از دانشجو معلمان شهر تهران در دوره کارشناسی بودند که به صورت تصادفی، ۲۵۰ نفر وارد مطالعه تحلیل عاملی اکتشافی و ۲۵۰ نفر وارد مطالعه تحلیل عاملی تاییدی شدند.

برای بررسی عوامل مقیاس بهزیستی پرما باتلر و کرن [۳۳]، ابتدا از تحلیل عاملی اکتشافی استفاده شد. سپس برای به دست آوردن کفایت نمونه (۲۵۰ نفر) و توانمندی مقیاس جهت تشکیل عامل‌ها از آزمون کفایت نمونه‌گیری کایزر-مایر-اوکلین^۲ (کی.ام.ا) و آزمون کرویت بارتلت-تقریب کا-اسکوئر^۳ به کار برده شد. آزمون کی.ام.ا برابر ۰/۷۷۵ و در سطح مناسب به دست آمد و نتیجه آزمون کرویت بارتلت-تقریب کا-اسکوئر از نظر آماری معنادار بود (۱۰۵=درجه آزادی؛ ۱۴۳۸/۹۵۹=کا اسکوئر؛ ۰۰۰کسطح معنی‌داری). برای به دست آوردن تعداد عامل‌های مقیاس علاوه بر معیار کایزر و منحنی اسکری کتل، از تحلیل موازی نیز استفاده شد (جدول ۱).

خودگردانی و عملکرد مختل (سوالات ۲۶ تا ۴۵)، دیگر جهت مندی (سوالات ۴۶ تا ۵۵)، گوش به زنگی بیش از حد و بازداری (سوالات ۵۶ تا ۶۵) و حوزه محدودیت‌های مختل (سوالات ۶۶ تا ۷۵) را اندازه‌گیری می‌کند. نمره گزاره پرسشنامه به صورت طیف لیکرت شش درجه‌ای از کاملاً درست درمورد من (۶) تا کاملاً غلط در مورد من (۱) است. در مطالعه والر، مایر و هانیان^۱ [۵۸] آلفای کرونباخ پنج حوزه بالاتر از ۰/۸۰ به دست آمد. در مطالعه خراسانی-زاده، پورشریفی، رنجبری‌پور، باقری و پویامنش [۵۹] ضریب آلفای کرونباخ برای پنج حوزه بریدگی و طرد، خودگردانی و عملکرد مختل، دیگر جهت مندی، گوش به زنگی بیش از حد و بازداری و حوزه محدودیت‌های مختل به ترتیب، ۰/۹۳، ۰/۸۲، ۰/۸۹، ۰/۷۹ و ۰/۸۲ به دست آمدند. در مطالعه حاضر پایایی پرسشنامه با روش آلفای کرونباخ برای پنج حوزه بریدگی و طرد، خودگردانی و عملکرد مختل، دیگر جهت مندی، گوش به زنگی بیش از حد و بازداری و حوزه محدودیت‌های مختل به ترتیب، ۰/۸۵، ۰/۸۶، ۰/۷۸ و ۰/۷۸ با روش بازآزمایی به فاصله ۳۰ روز به ترتیب، ۰/۹۰، ۰/۸۷، ۰/۷۹، ۰/۸۵، ۰/۸۰ و ۰/۷۵ به دست آمدند.

شیوه انجام پژوهش

به منظور ترجمه و آماده‌سازی مقیاس بهزیستی پرما باتلر و کرن [۳۳] این مقیاس در اختیار دو نفر از اساتید روانسنجی جهت ترجمه به فارسی قرار گرفت. سپس این دو ترجمه با هم مقایسه شدند و بهترین و گویاترین ترجمه‌ها انتخاب شدند. سپس این ترجمه توسط یکی از دانشجویان دوره دکتری مترجمی زبان انگلیسی به انگلیسی ترجمه شد و با نسخه اصلی مقیاس مقایسه شد. پس از رفع چند ایراد کوچک مقیاس اصلی تهیه شد. ابتدا مقیاس در اختیار ۲۰ نفر از افراد نمونه قرار گرفت و داده‌ها بررسی شدند. با اطمینان از درستی آن، مقیاس آماده شد. پس از توضیح اهداف پژوهش و بیان اصل رازداری، ابزارهای پژوهش در اختیار افراد نمونه قرار گرفتند. در نهایت تعداد ۵۰۰ ابزار که

^۱ . Waller, G., Meyer, C., & Hanian, V.

^۲ . Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy (KMO)

^۳ . Bartlett's Test of Sphericity- Approx. Chi-Square

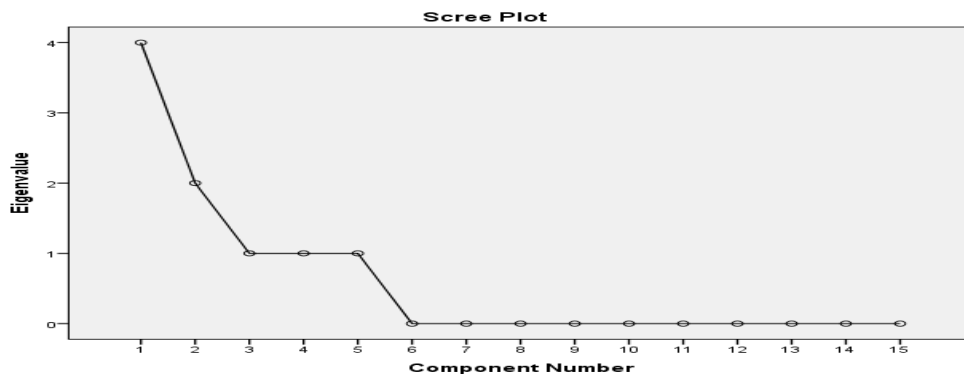
جدول ۱. ارزش‌های ویژه داده‌های واقعی، میانگین ارزش‌های ویژه داده‌های تصادفی و صدک ۹۵ ارزش‌های ویژه داده‌های تصادفی

عامل	ارزش‌های ویژه داده‌های واقعی	میانگین ارزش‌های ویژه داده‌های تصادفی	صدک ۹۵ ارزش‌های ویژه داده‌های تصادفی
۱	۴/۴۹۵	۱/۵۳۳	۱/۴۳۵
۲	۲/۳۲۵	۱/۳۹۸	۱/۳۳۳
۳	۱/۵۳۳	۱/۳۰۳	۱/۲۵۸
۴	۱/۴۱۲	۱/۲۳۸	۱/۱۹۶
۵	۱/۳۶۶	۱/۱۷۵	۱/۱۳۵

۱/۰۸۶	۱/۲۲۲	۰/۶۳۶	۶
۱/۰۳۸	۱/۰۷۸	۰/۵۹۰	۷
۰/۹۸۱	۱/۰۲۳	۰/۵۳۵	۸
۰/۹۳۵	۰/۹۶۸	۰/۵۰۸	۹
۰/۸۸۸	۰/۹۲۹	۰/۴۱۲	۱۰
۰/۸۴۳	۰/۸۸۳	۰/۳۵۶	۱۱
۰/۷۹۶	۰/۸۳۱	۰/۳۱۴	۱۲
۰/۷۴۶	۰/۷۸۴	۰/۲۹۱	۱۳
۰/۶۹۳	۰/۷۳۲	۰/۲۴۳	۱۴
۰/۶۲۹	۰/۶۸۴	۰/۱۸۴	۱۵

به ترتیب ۱/۳۶۶ و ۱/۴۱۲، ۱/۵۳۳، ۲/۳۲۵، ۴/۴۹۵، از ارزش‌های ویژه داده‌های تصادفی این عامل‌ها (به ترتیب ۱/۵۳۳، ۱/۳۹۸، ۱/۳۰۳، ۱/۲۳۸ و ۱/۱۷۵) بود. بنابراین این مقیاس از ۵ عامل تشکیل شده است که در نمودار اسکری کتل (نمودار ۱) نیز این پنج عامل تأیید شد.

برای تصمیم‌گیری تعداد عامل‌های استخراجی، باید ارزش‌های ویژه داده‌های تصادفی با ارزش‌های ویژه داده‌های واقعی مقایسه شوند. به این ترتیب تنها عامل‌هایی باید استخراج شوند که ارزش ویژه واقعی آنها بیشتر از ارزش ویژه داده‌های تصادفی باشد [۴۹]. با توجه به نتایج جدول ۱، ارزش‌های ویژه داده‌های واقعی عامل‌های ۱، ۲، ۳، ۴ و ۵

نمودار ۱. نمودار اسکری مقیاس بهزیستی پرما باتلر و کرن

در این مطالعه از روش تحلیل مولفه‌های اصلی و چرخش واریماکس برای رسیدن به بهترین ساختار مقیاس استفاده شد. چرخش واریماکس گویه‌ها و عامل‌ها را در مناسب‌ترین وضعیت قرار می‌دهد. پس از انجام یک بار تحلیل عاملی، ۱۵ گویه پنج عامل استخراج شد (جدول ۲)

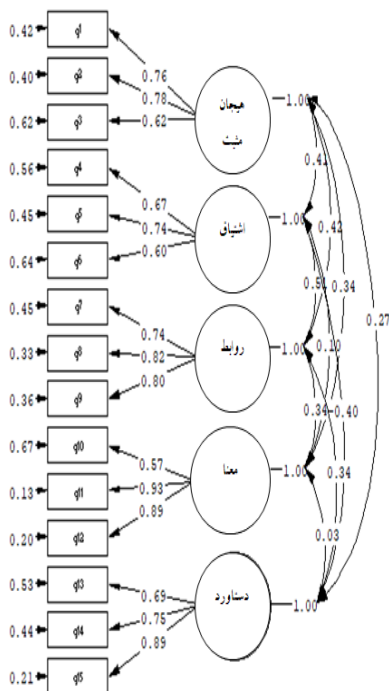
جدول ۲. تحلیل عاملی اکتشافی پروفایل بهزیستی پرما باتلر و کرن

عامل پنجم	گویه	عامل چهارم	گویه	عامل سوم	گویه	عامل دوم	گویه	عامل اول	گویه
۰/۸۱	۱	۰/۷۸	۴	۰/۵۲	۱۰	۰/۷۶	۱۳	۰/۷۱	۷
۰/۷۹	۲	۰/۷۳	۵	۰/۹۲	۱۱	۰/۸۵	۱۴	۰/۸۷	۸
۰/۷۵	۳	۰/۷۵	۶	۰/۹۱	۱۲	۰/۸۶	۱۵	۰/۷۹	۹
عامل پنجم		عامل چهارم		عامل سوم		عامل دوم		عامل اول	
۲/۰۷۰		۲/۰۸۳		۲/۱۴۹		۲/۲۲۹		۲/۴۰۰	
۱۳/۸۰۱		۱۳/۸۸۴		۱۴/۳۲۵		۱۴/۸۶۳		۱۵/۹۹۸	
۷۲/۸۷۰									کل

برای نام‌گذاری عامل‌های استخراج شده، به محتوای سوالات و پیشینه پژوهش توجه شد. با توجه به نتایج جدول ۲؛ پنج عامل به این صورت نام‌گذاری شد: (۱) روابط (شامل گویه‌های ۷، ۸ و ۹؛ و ۱۵/۹۹۸ درصد از واریانس مقیاس را تبیین می‌کند)؛

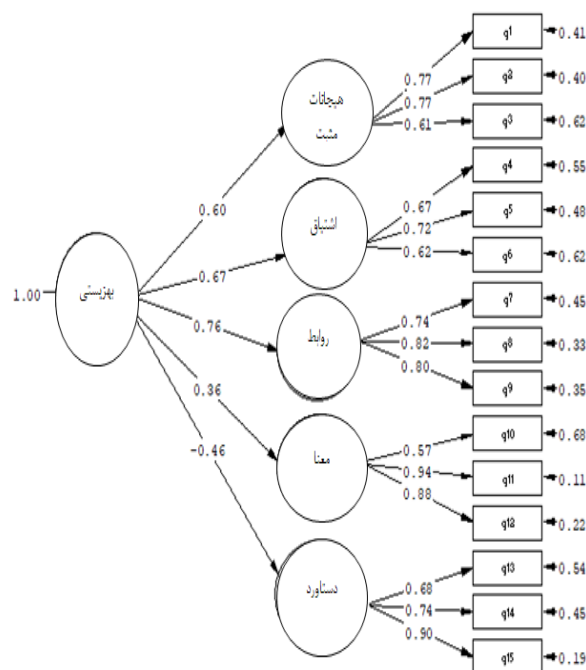
(۲) دستاورد (شامل گویه‌های ۱۳، ۱۴ و ۱۵؛ و ۱۴/۸۶۳ درصد از واریانس مقیاس را تبیین می‌کند)؛ (۳) معنا (شامل گویه‌های ۱۰، ۱۱ و ۱۲؛ و ۱۴/۳۲۵ درصد از واریانس مقیاس را تبیین می‌کند)؛ (۴) اشتیاق (شامل گویه‌های ۴، ۵ و ۶؛ و

از واریانس مقیاس را تبیین می‌کند). از تحلیل عاملی تأییدی رای بررسی دو مدل استفاده شد: (۱) مقیاس بهزیستی پرما باتلر و کرن [۳۳] شامل پنج عامل مرتبه اول است که با هم واریانس مشترک دارند (شکل ۱) و (۲) مقیاس بهزیستی پرما باتلر و کرن [۳۳] شامل پنج عامل مرتبه اول و یک عامل مرتبه دوم است (شکل ۲).

Chi-Square=237.88, df=85, P-value=0.00000, RMSEA=0.085

شکل ۲. مدل مرتبه بالاتر بهزیستی پرما

Chi-Square=257.02, df=87, P-value=0.00000, RMSEA=0.088

شکل ۱. مدل ۵ عامل مرتبط اول بهزیستی پرما

جدول ۳. شاخص‌های برازش تحلیل عاملی تأییدی مقیاس بهزیستی پرما باتلر و کرن

مدل	X ²	Df	X ² /Df	RMSEA	PNFI	CFA	GFI
۵ عامل مرتبط	۲۳۷/۸۸	۸۵	۲/۷۹	۰/۰۸۵	۰/۷۳	۰/۹۳	۰/۹۱
مرتبه بالاتر	۲۵۷/۰۲	۸۷	۲/۹۴	۰/۰۸۸	۰/۷۴	۰/۹۲	۰/۹۰

1. normed chi-square (X²/df)

2. parsimonious normed fit index (PNFI)

3. goodness of fit index (GFI)

سایر شاخص‌های برازش نیز مدل ۵ عامل مرتبط وضعیت مناسب‌تری دارد. با توجه به نتایج به دست آمده از تحلیل عاملی اکتشافی و تاییدی، میانگین، انحراف معیار، بیشینه، کمینه، کجی و کشیدگی عامل‌های استخراج شده در جدول ۴، ارائه شده است.

با توجه به شکل‌های ۱ و ۲ و نتایج جدول ۳، مدل ۵ عامل مرتبط (شکل ۱) برازش مناسب‌تری نسبت به مدل مرتبه بالاتر دارد (شکل ۱). شاخص برازش X^2/Df که مقادیر کمتر آن بیانگر برازش بهتر مدل است، در مدل ۵ عامل مرتبط ۲/۷۹ است که کمتر از الگوی دیگر است (۲/۹۴). هم‌چنین در

جدول ۴: شاخص‌های آمار توصیفی مقیاس بهزیستی پرما باتلر و کرن

متغیر	میانگین	انحراف معیار	بیشینه	کمینه	کجی	کشیدگی
هیجان مثبت	۱۵/۲۵	۳/۴۲	۲۱	۴	-۰/۴۵۵	۰/۳۰۷
اشتیاق	۱۲/۶۰	۴/۵۷	۲۱	۳	-۰/۲۵۴	۰/۳۰۹
روابط	۱۶/۰۱	۴/۱۳	۲۱	۳	-۱/۰۶۳	۰/۳۱۰
معنا	۱۸/۱۸	۳/۶۴	۲۱	۳	-۰/۰۵۳	۰/۳۰۶
دستاورد	۱۰/۹۶	۵/۲۰	۲۱	۳	۰/۱۵۵	۰/۳۱۴
نمره کل (بهزیستی)	۷۳/۵۱	۱۰/۰۱	۹۴	۳۰	-۰/۸۶۳	۰/۳۲۳

در جدول ۴، شاخص‌های آمار توصیفی شامل میانگین، انحراف معیار، بیشینه، کمینه، کجی و کشیدگی عامل‌های پروفایل بهزیستی پرما قابل مشاهده است. با توجه به نتایج جدول بالا، میانگین و انحراف معیار نمره کل (بهزیستی) به ترتیب ۷۳/۵۱ و ۱۰/۸ است. هم‌چنین با توجه به مقدار کجی و کشیدگی که بین +۲ و -۲ قرار دارند، داده‌ها نرمال می‌باشند [۲]. در جدول ۵، ریشه دوم ضریب همبستگی پیرسون، AVE و CR پروفایل بهزیستی پرما ارائه شد.

در جدول ۴، شاخص‌های آمار توصیفی شامل میانگین، انحراف معیار، بیشینه، کمینه، کجی و کشیدگی عامل‌های پروفایل بهزیستی پرما قابل مشاهده است. با توجه به نتایج جدول بالا، میانگین و انحراف معیار نمره کل (بهزیستی) به

جدول ۵: ریشه دوم ضریب همبستگی پیرسون، AVE و CR پروفایل بهزیستی پرما

عامل‌ها	۱	۲	۳	۴	۵	CR
۱. هیجان مثبت	۰/۷۲					۰/۶۹
۲. اشتیاق	۰/۵۶	۰/۶۷				۰/۵۸
۳. روابط	۰/۵۹	۰/۶۳	۰/۷۸			۰/۸۱
۴. معنا	۰/۵۵	۰/۵۲	۰/۶۱	۰/۷۹		۰/۸۵
۵. دستاورد	۰/۴۸	۰/۶۱	۰/۵۹	۰/۵۶	۰/۷۷	۰/۷۹

نکته: اعداد درون ماتریس، ریشه دوم ضریب همبستگی پیرسون عامل‌ها و اعداد روی قطر مقدار AVE هر عامل است.

شرط برقراری پایایی مرکب هنگامی است که CR عامل‌ها از ۰/۷۰ بیشتر باشد و مقدار CR بیشتر از مقدار AVE باشد. بنابراین شروط لازم برای اعتبار مرکب برای همه عامل‌ها به غیر از دو عامل هیجان مثبت و اشتیاق وجود دارد.

شد که مقدار AVE عامل‌ها از ریشه دوم ضرایب همبستگی بیشتر است، بنابراین روایی واگرا برای همه عامل‌های مقیاس برقرار است.

با توجه به نتایج جدول ۵، روایی همگرایی زمانی وجود دارد که مقدار AVE بیشتر از ۰/۵۰ باشد. مقدار AVE برای عامل‌های مقیاس بین ۰/۶۷ (اشتیاق) تا ۰/۷۹ (معنا) است.

شرط وجود روایی واگرا برای هر عامل، بیشتر بودن مقدار AVE از ریشه دوم ضریب همبستگی پیرسون عامل‌های مجاور است. با نگاه به اعداد روی قطر جدول (AVE) مشخص

نسخه کوتاه پرسشنامه طرحواره یانگ [۵۷] قابل مشاهده است.

در جدول ۶، همبستگی عامل‌های بهزیستی پرما باتلر و کرن [۳۳] با مقیاس بهزیستی روانشناختی ریف [۲۹] و

جدول ۶: همبستگی ابعاد بهزیستی پرما با ابعاد بهزیستی روانشناختی و پنج حوزه طرحواره‌های ناسازگار اولیه

متغیرها	خودمختاری	رشد شخصی	پذیرش خود	هدمندی	تسلط	روابط مثبت
هیجان مثبت	۰/۳۵**	۰/۴۰**	۰/۲۹**	۰/۳۰**	۰/۲۶**	۰/۴۴**
اشتیاق	۰/۲۹**	۰/۲۶**	۰/۳۰**	۰/۳۹**	۰/۴۵**	۰/۲۵**
روابط	۰/۳۱**	۰/۳۷**	۰/۳۴**	۰/۲۵**	۰/۳۵**	۰/۵۸**
معنا	۰/۲۸**	۰/۳۹**	۰/۴۲**	۰/۳۳**	۰/۲۹**	۰/۳۹**
دستاورد	۰/۳۲**	۰/۳۵**	۰/۴۰**	۰/۳۵**	۰/۳۸**	۰/۴۰**
بریدگی و طرد	-۰/۳۹**	-۰/۲۵**	-۰/۳۱**	-۰/۲۹**	-۰/۴۱**	-۰/۳۷**
خودگردانی و عملکرد مختل	-۰/۳۶**	-۰/۲۶**	-۰/۳۵**	-۰/۳۷**	-۰/۳۶**	-۰/۳۰**
دیگر جهت مندی	-۰/۴۲**	-۰/۳۳**	-۰/۲۶**	-۰/۲۸**	-۰/۳۹**	-۰/۲۹**
گوش به زنگی بیش از حد	-۰/۲۹**	-۰/۲۹**	-۰/۲۸**	-۰/۳۳**	-۰/۳۷**	-۰/۲۶**
محدودیت‌های مختل	-۰/۴۰**	-۰/۳۰**	-۰/۲۵**	-۰/۳۶**	-۰/۳۸**	-۰/۳۹**
				**P<۰/۰۱	**P<۰/۰۵	

بارتل-تقریب کا-اسکوئر از نظر آماری معنادار بود و نشان دهنده توانمندی مقیاس جهت تشکیل عامل‌ها بود. نتایج این دو آزمون نشان دادند که داده‌های پژوهش برای تحلیل عاملی قابلیت مناسبی دارند. سپس، سهم هر یک از عامل‌ها با ارزش-های ویژه آنها و قدرت تبیین مقیاس مشخص شد، تعداد ۵ عامل با ارزش بیشتر از یک، در مجموع ۷۲/۸۷۰ درصد از واریانس کل را مقیاس تبیین می‌کنند که قدرت تبیین بسیار مناسبی است. برای تعیین همبستگی هر گویه با مولفه خویش، از چرخش واریماکس استفاده شد. چرخش واریماکس گویه‌ها و عامل‌ها را در مناسب‌ترین وضعیت قرار می‌دهد که در نهایت ۱۵ گویه پنج عامل هیجان مثبت، اشتیاق، روابط، معنا و دستاورد را نشان دادند.

پس از انجام تحلیل عاملی اکتشافی، از تحلیل عاملی تاییدی استفاده شد و مدل یک عاملی (شکل ۱)؛ ۵ عامل غیرمرتبط (شکل ۲)؛ ۵ عامل مشترک (شکل ۳)؛ تحلیل عاملی تاییدی مرتبه دوم (شکل ۴)؛ و مدل بی‌فاکتور بررسی شد.

در مدل یک عاملی، اگرچه همه گویه‌ها بر روی یک عامل بهزیستی بار گرفتند، اما بررسی شاخص‌های برازش نشان داد که این مدل برازش مناسبی ندارد؛ مثلاً دو شاخص مهم نسبت کاسکوئر به درجه آزادی (۱۱/۳۲) و آ.ام.اس.ای.ای (۰/۲۰۳) به دست آمد که در محدوده مناسب نیست؛ این نتایج نشان داد که مقیاس بهزیستی پرما باتلر و کرن [۳۳] ابزاری چند عاملی است. در مدل ۵ عامل غیرمرتبط، گویه‌ها بر روی ۵ عامل هیجان مثبت، اشتیاق، روابط، معنا و دستاورد بار

با توجه به نتایج ۶، بین عامل‌های مقیاس بهزیستی پرما باتلر و کرن [۳۳] با عامل‌های بهزیستی روانشناختی ریف [۲۹] همبستگی مثبت معنادار و با پنج حوزه طرحواره‌های ناسازگار اولیه نسخه کوتاه پرسشنامه طرحواره یانگ [۵۷] همبستگی منفی معنادار دارند ($P < 0/01$).

پایایی مقیاس با دو روش آلفای کرونباخ و بازآزمایی بررسی شد. ضریب آلفای کرونباخ برای عامل‌های هیجان مثبت، اشتیاق، روابط، معنا، دستاورد و نمره کل بهزیستی به ترتیب ۰/۷۷، ۰/۷۹، ۰/۸۵، ۰/۸۸، ۰/۸۰ و ۰/۹۰ و با روش بازآزمایی ۰/۷۹، ۰/۸۰، ۰/۸۲، ۰/۸۸، ۰/۷۹ و ۰/۸۹ به دست آمد.

بحث و نتیجه‌گیری

روان‌شناسی مثبت‌نگر علم مطالعه کارکردهای بهینه آدمی است و بر مفاهیمی مانند توانمندی‌های منشی، شادکامی و بهزیستی تمرکز دارد. سلیگمن [۳] مدلی از بهزیستی را ارائه داد که مورد توجه پژوهشگران و روانشناسان مختلف قرار گرفت. باتلر و کرن [۳۳] مقیاسی را برای اندازه‌گیری الگوی بهزیستی سلیگمن [۳] طراحی کرد که به عنوان ابزار اصلی برای سنجش این الگو معرفی شده است. هدف مطالعه حاضر بررسی ویژگی‌های روانسنجی این ابزار است.

در مطالعه حاضر از آزمون کفایت نمونه‌گیری کایزر-مایر-اوکلین و آزمون کرویت بارتل-تقریب کا-اسکوئر برای بررسی کفایت نمونه و توانمندی مقیاس جهت تشکیل عامل‌ها استفاده شد. آزمون (کی.ام.ا) برابر ۰/۷۷۵ به دست آمد و بیانگر کفایت حجم نمونه ۲۵۰ نفر است و نتیجه آزمون کرویت

مطالعه عایشه [۴۶] که بر روی نمونه ترکیه‌ای انجام شد، مشخص شد که مقیاس بهزیستی پرما باتلر و کرن [۳۳] از ۵ عامل تشکیل شده و ضرایب آلفای کرونباخ بین ۰/۶۸ تا ۰/۸۹ به دست آمد.

برای بررسی روایی همگرا و واگرایی مقیاس بهزیستی پرما باتلر و کرن [۳۳] از مقیاس بهزیستی روانشناختی ریف [۲۹] و نسخه کوتاه پرسشنامه طرحواره یانگ [۵۷] استفاده شد. نتایج نشان دادند که بین عامل‌های مقیاس بهزیستی پرما باتلر و کرن [۳۳] با عامل‌های بهزیستی روانشناختی همبستگی مثبت معنادار و با عامل‌های نسخه کوتاه پرسشنامه طرحواره یانگ [۵۷] همبستگی منفی معنادار دارند. بنابراین مقیاس بهزیستی پرما باتلر و کرن [۳۳] از روایی همگرا و واگرایی مناسبی برخوردار است.

اعتبار مقیاس مقیاس بهزیستی پرما باتلر و کرن [۳۳] با استفاده از دو روش آلفای کرونباخ و بازآزمایی بررسی شد. ضریب آلفای کرونباخ برای عامل‌های استخراج شده بین ۰/۷۷ تا ۰/۹۰ و با روش بازآزمایی بین ۰/۷۹ تا ۰/۸۹ به دست آمدند. این نتایج ضریب پایایی مناسب مقیاس را نشان داد. از محدودیت‌های پژوهش می‌توان به محدود بودن جامعه آماری به دانشجو معلمان شهر تهران و عدم بررسی ویژگی‌های روانسنجی این مقیاس در گروه‌های بالینی نام برد. بنابراین در مطالعات آینده پیشنهاد می‌شود که این ابزار در سایر گروه‌ها به خصوص گروه‌های بالینی از نظر ویژگی‌های روانسنجی بررسی شود.

منابع

1. Keyes CL. The Nature and Importance of Positive Mental Health in America's Adolescents. In Handbook of positive psychology in schools 2009 Mar 4 (pp. 27-42). Routledge.

۲. یوسفی نورالله، پیرخانی علیرضا و برجعلی احمد. بررسی ویژگی‌های روانسنجی (رواسازی و اعتباریابی) پرسشنامه ارزش‌های تصویری. روان‌شناسی بالینی و شخصیت، ۱۳۹۸؛ ۱۷(۲):۱۳۹-۱۵۸.

3. Seligman ME. Flourish: A visionary new understanding of happiness and well-being, 2011; New York NY US: Free Press.2011.

4. Singh K, Raina M. Demographic correlates and validation of PERMA and WEMWBS scales in Indian adolescents. Child Indicators Research. 2020 Aug;13(4):1175-86

گرفت؛ اما بررسی شاخص‌های برازش نشان داد که این مدل برازش مناسبی ندارد؛ مثلا دو شاخص مهم نسبت کاسکوئر به درجه آزادی (۴/۳۵) و آ.ا.م.اس.ای.ای (۰/۱۱۶) به دست آمد که در محدوده مناسب نیست؛ بنابراین می‌توان گفت که عامل‌های مقیاس بهزیستی پرما باتلر و کرن [۳۳] با هم واریانس مشترک دارند. در مدل بعدی (شکل ۳)، مشخص شد مقیاس بهزیستی پرما باتلر و کرن [۳۳] از ۵ عامل هیجانانگ مثبت، اشتیاق، روابط، معنا و دستاورد تشکیل شده است که با هم واریانس مشترک دارند؛ بررسی شاخص‌های برازش نشان داد که این مدل برازش متوسطی دارد؛ مثلا دو شاخص مهم نسبت کاسکوئر به درجه آزادی (۲/۷۹) و آ.ا.م.اس.ای.ای (۰/۰۸۵) به دست آمد. در مدل تحلیل عاملی تاییدی مرتبه دوم (شکل ۴) مشخص شد مقیاس بهزیستی پرما باتلر و کرن [۳۳] از ۵ عامل مرتبه اول (هیجانانگ مثبت، اشتیاق، روابط، معنا و دستاورد) که بر روی عامل کلی بهزیستی واریانس مشترک دارند؛ تشکیل شده است. بررسی شاخص‌های برازش نشان داد که این مدل برازش متوسطی دارد؛ مثلا دو شاخص مهم نسبت کاسکوئر به درجه آزادی (۲/۹۴) و آ.ا.م.اس.ای.ای (۰/۰۸۸) به دست آمد. در یک مدل بی‌فاکتور، همه گویه‌ها بر روی یک عامل کلی و گویه‌های مربوط به هر عامل نیز با عامل خاص خود بار می‌گیرند و مدل بی‌فاکتور به عنوان یک شاهد تجربی برای استفاده از نمره کل در نظر گرفته می‌شود [۵۶]. شکل ۵، یک مدل بی‌فاکتور است که از ترکیب دو مدل ۱ عاملی (شکل ۱) و مدل ۵ عامل غیرمرتبط (شکل ۲) ایجاد شده است. بررسی شاخص‌های برازش نشان داد که این مدل برازش مناسبی دارد؛ مثلا دو شاخص مهم نسبت کاسکوئر به درجه آزادی (۲/۵۸) و آ.ا.م.اس.ای.ای (۰/۰۷۹) به دست آمد که از سایر مدل‌ها مناسب تر است؛ بنابراین مدل بی‌فاکتور علاوه بر این که به عنوان مدل نهایی انتخاب شد؛ به عنوان یک شاهد تجربی مناسب برای استفاده از نمره کل مقیاس در نظر گرفته می‌شود. نتایج این مطالعه همسو با نتایج [۱۴، ۳۳، ۳۶، ۳۷، ۳۸، ۳۹، ۴۰، ۴۱، ۴۲، ۴۳، ۴۴، ۴۵، ۴۶، ۴۷، ۴۸]. برای مثال؛ جیانروسو^۱ [۴۵] ویژگی‌های روانسنجی بهزیستی پرما باتلر و کرن [۳۳] را بر روی نمونه‌ای ایتالیایی بررسی کرد. نتایج تحلیل عاملی تاییدی نشان داد که این مقیاس از پنج عامل تشکیل شده است و پایایی این مقیاس با روش آلفای کرونباخ در پنج مولفه بین ۰/۷۰ تا ۰/۸۸ به دست آمد. هم- چنین پنج عامل این مقیاس با عامل‌های بهزیستی روانشناختی ریف [۲۹] همبستگی مثبت معنادار داشت. در

¹. Giangrasso, B.

- Engagement Instrument. *Journal of school psychology*. 2006 Oct 1;44(5):427-45.
17. Csikszentmihalyi M. Beyond boredom and anxiety. Jossy-Bass; 2000.
  18. Tay L, Tan K, Diener E, Gonzalez E. Social relations, health behaviors, and health outcomes: A survey and synthesis. *Applied Psychology: Health and Well-Being*. 2013 Mar;5(1):28-78.
  19. Sandstrom GM, Dunn EW. Social interactions and well-being: The surprising power of weak ties. *Personality and Social Psychology Bulletin*. 2014 Jul;40(7):910-22.
  20. Diener E. and Seligman, MEP (2002). 'Very happy people.'. *Psychological Science*.;13(1):80-3.
  21. Eisenberger NI, Taylor SE, Gable SL, Hilmert CJ, Lieberman MD. Neural pathways link social support to attenuated neuroendocrine stress responses. *Neuroimage*. 2007 May 1;35(4):1601-12.
  22. Taylor SE. Social support: A review. 2011.
  23. Steger MF. Experiencing meaning in life: Optimal functioning at the nexus of well-being, psychopathology, and spirituality. In *The human quest for meaning* 2013 Jun 19 (pp. 211-230). Routledge.
  24. Hicks JA, King LA. Meaning in life as a subjective judgment and a lived experience. *Social and Personality Psychology Compass*. 2009 Jul;3(4):638-53.
  25. Markus HR, Kitayama S. Cultures and selves: A cycle of mutual constitution. *Perspectives on psychological science*. 2010 Jul;5(4):420-30.
  26. Boyle PA, Barnes LL, Buchman AS, Bennett DA. Purpose in life is associated with mortality among community-dwelling older persons. *Psychosomatic medicine*. 2009 Jun;71(5):574.
  27. Fordyce MW. A review of research on the happiness measures: A sixty second index of happiness and mental health. *Social Indicators Research*. 1988 Aug;20(4):355-81.
  28. Watson D, Clark LA, Tellegen A. Development and validation of brief measures of positive and negative affect: The PANAS scale. *Journal of Personality and Social Psychology*. 1988 Jul;54(2):186-99.
  5. یوسفی نورالله، پیرخائفی علیرضا و برجعلی احمد. ویژگی‌های روان‌سنجی (پایایی و روایی) پرسشنامه ارزش‌های عملی. *روان‌شناسی بالینی و شخصیت*، ۱۴۰۰؛ ۱۹(۱):۱۴۶-۱۳۱.
  6. Seligman ME. Using the new positive psychology to realize your potential for lasting fulfillment: Authentic happiness. 2002.
  7. Cacioppo JT, Berntson GG, Norris CJ, Gollan JK. The evaluative space model. *Handbook of theories of social psychology*. 2011 Aug 31; 1:50-72.
  8. Fredrickson BL. The broaden-and-build theory of positive emotions. Teoksessa M. Csikszentmihalyi & IS Csikszentmihalyi (toim.) *A life worth living. Contributions to positive psychology. Series in Positive Psychology*. 2006.
  9. Kok BE, Catalino LI, Fredrickson BL. The broadening, building, buffering effects of positive emotions.
  10. Tice DM, Baumeister RF, Shmueli D, Muraven M. Restoring the self: Positive affect helps improve self-regulation following ego depletion. *Journal of experimental social psychology*. 2007 May 1;43(3):379-84.
  11. Labroo AA, Patrick VM. Providing a moment of respite: Why a positive mood helps seeing the big picture. *Journal of Consumer Research*. 2009 Feb;35(5):800-9.
  12. Higgins ET. Value from hedonic experience and engagement. *Psychological review*. 2006 Jul;113(3):439.
  13. Nakamura J, Csikszentmihalyi M. Flow theory and research. *Handbook of positive psychology*. 2009 Apr 21:195-206.
  14. D'raven LL, Pasha-Zaidi N. Using the PERMA model in the United Arab Emirates. *Social indicators research*. 2016 Feb 1;125(3):905-33.
  15. Bandura A. The reconstrual of "free will" from the agentic perspective of social cognitive theory. *Are we free*. 2008 Feb 25:86-127.
  16. Appleton JJ, Christenson SL, Kim D, Reschly AL. Measuring cognitive and psychological engagement: Validation of the Student

- Journal of Well-Being Assessment. 2019 Dec;3(2):75-96.
39. Donaldson SI, Heshmati S, Lee JY, Donaldson SI. Examining building blocks of well-being beyond PERMA and self-report bias. *The Journal of Positive Psychology*. 2020 Dec 5:1-8.
  40. Maulana H, Khawaja N, Obst P. Development and validation of the Indonesian Well-being Scale. *Asian Journal of Social Psychology*. 2019 Sep;22(3):268-80.
  41. Ryan J, Curtis R, Olds T, Edney S, Vandelandotte C, Plotnikoff R, Maher C. Psychometric properties of the PERMA Profiler for measuring wellbeing in Australian adults. *PloS one*. 2019 Dec 23;14(12):e0225932.
  42. Pezirkianidis C, Stalikas A, Lakioti A, Yotsidi V. Validating a multidimensional measure of wellbeing in Greece: Translation, factor structure, and measurement invariance of the PERMA Profiler. *Current Psychology*. 2019 Mar 28:1-8.
  43. Umucu E, Wu JR, Sanchez J, Brooks JM, Chiu CY, Tu WM, Chan F. Psychometric validation of the PERMA-profiler as a well-being measure for student veterans. *Journal of American college health*. 2020 Apr 2;68(3):271-7.
  44. Hidayat R, Habibi A, Mohd Saad MR, Mukminin A, Wan Idris WI. Exploratory and confirmatory factor analysis of PERMA for Indonesian students in mathematics education programmes. *Pedagogika*, 2018, t. 132, nr. 4, p. 147-165. 2018.
  45. Giangrosso B. Psychometric properties of the PERMA-Profiler as hedonic and eudaimonic well-being measure in an Italian context. *Current Psychology*. 2018 Nov 3:1-0.
  46. Ayse EB. Adaptation of the PERMA Well-Being Scale into Turkish: Validity and Reliability Studies. *Educational Research and Reviews*. 2018 Feb 23;13(4):129-35.
  47. Iasiello M, Bartholomaeus J, Jarden A, Kelly G. Measuring PERMA+ in South Australia, the State of Wellbeing: A comparison with national and international norms. *Journal of Positive Psychology and Wellbeing*. 2017 Sep 7;1(2):53-72.
  - of positive and negative affect: the PANAS scales. *Journal of personality and social psychology*. 1988 Jun;54(6):1063.
  30. Keyes CL. The mental health continuum: From languishing to flourishing in life. *Journal of health and social behavior*. 2002 Jun 1:207-22.
  31. Hills P, Argyle M. The Oxford Happiness Questionnaire: a compact scale for the measurement of psychological well-being. *Personality and individual differences*. 2002 Nov 1;33(7):1073-82.
  32. Trousselard M, Steiler D, Duthel F, Clavierie D, Canini F, Fenouillet F, Naughton G, Stewart-Brown S, Franck N. Validation of the Warwick-Edinburgh mental well-being scale (WEMWBS) in French psychiatric and general populations. *Psychiatry research*. 2016 Nov 30; 245:282-90.
  33. Butler J, Kern ML. The PERMA-Profiler: A brief multidimensional measure of flourishing. *International Journal of Wellbeing*. 2016 Oct 13;6(3).
  34. Diener ED, Emmons RA, Larsen RJ, Griffin S. The satisfaction with life scale. *Journal of personality assessment*. 1985 Feb 1;49(1):71-5.
  35. Diener E, Wirtz D, Tov W, Kim-Prieto C, Choi DW, Oishi S, Biswas-Diener R. New well-being measures: Short scales to assess flourishing and positive and negative feelings. *Social indicators research*. 2010 Jun 1;97(2):143-56.
  36. Cobo-Rendón R, Pérez-Villalobos MV, Díaz-Mujica A. Psychometric Properties of the PERMA-Profiler for the Measurement of Wellbeing in a Sample of Chilean University Students. *Revista Ciencias de la Salud*. 2020 Mar;18(1):119-33.
  37. Umucu E. Examining the structure of the PERMA theory of well-being in veterans with mental illnesses. *Rehabilitation Counseling Bulletin*. 2021 Jul;64(4):244-7.
  38. Wammerl M, Jaunig J, Mairunteregger T, Streit P. The German version of the PERMA-Profiler: evidence for construct and convergent validity of the PERMA theory of well-being in German speaking countries.

۵۹. خراسانی زاده، عاطفه، پورشریفی حمید، رنجبری پور طاهره، باقری فریبرز، و پویامنش جعفر. الگوی ساختاری رابطه بین الگوهای ارتباط والد-فرزند و طرحواره‌های ناسازگار اولیه با میانجی‌گری سبک‌های دل‌بستگی. فصلنامه روان‌شناسی کاربردی، ۱۳۸۹؛ ۱۳(۱): ۵۵-۷۶.

48. Coffey JK, Wray-Lake L, Mashek D, Branand B. A multi-study examination of well-being theory in college and community samples. *Journal of Happiness Studies*. 2016 Feb;17(1):187-211.

۴۹. فراهانی حجت اله و روشن چسلیرسول. ضروریات طراحی و روسازی مقیاس‌های روانشناختی: راهنمایی برای پژوهشگران. روان‌شناسی بالینی و شخصیت، ۱۳۹۸؛ ۱۷(۲): ۱۹۷-۲۱۲.

50. Shah R, Goldstein SM. Use of structural equation modeling in operations management research: Looking back and forward. *Journal of Operations management*. 2006 Jan 1;24(2):148-69.

51. Hoe SL. Issues and procedures in adopting structural equation modelling technique. *Journal of Quantitative Methods*. 2008;3(1):76.

52. Kline RB. Principles and Practice for Structural Equation Modelling (3rd Eds). 2010.

۵۳. فیروزآبادی سمیه و ملتفت قوام. بررسی شاخص‌های روانسنجی مقیاس بهزیستی روانشناختی ریف در دانش‌آموزان دبیرستانی تیزهوش، پایایی، روایی و ساختار عاملی. فصلنامه اندازه‌گیری تربیتی، ۱۳۹۶؛ ۷(۲۲): ۱۱۹-۱۰۳.

۵۴. میکائیلی منبع سمیه. بررسی ساختار عاملی مقیاس بهزیستی روانشناختی ریف در بین دانشجویان دانشگاه ارومیه. پژوهش‌های نوین روانشناختی، ۱۳۸۹؛ ۵(۱۸): ۱۶۵-۱۴۳.

۵۵. بیانی علی‌اصغر، محمدکوچک‌عاشور، و بیانی علی. روایی و پایایی مقیاس بهزیستی روانشناختی ریف. مجله روانپزشکی و روانشناسی بالینی ایران، ۱۳۷۸؛ ۱۴(۲): ۱۵۱-۱۴۶.

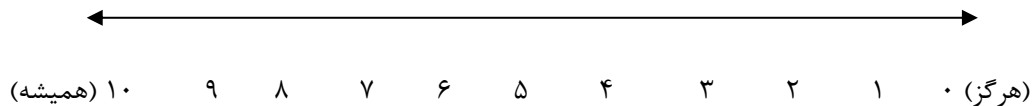
۵۶. یوسفی نورالله، پیرخانی علیرضا و برجعلی احمد. بررسی ویژگی‌های روان‌سنجی مقیاس فرم کوتاه سلامت روان کامل. روان‌شناسی بالینی و شخصیت، ۱۴۰۰؛ ۱۸(۲): ۱۴۴-۱۲۹.

57. Young JE. Cognitive therapy for personality disorders: A schema-focused approach. Professional Resource Press/Professional Resource Exchange; 1999.

58. Waller G, Meyer C, Ohanian V. Psychometric properties of the long and short versions of the Young Schema Questionnaire: Core beliefs among bulimic and comparison women. *Cognitive Therapy and Research*. 2001 Apr;25(2):137-47.

پیوست: پروفایل بهزیستی پرما

به طور کلی میزان توافق خویش را با هر یک از عبارات زیر از ۰ (هرگز) تا ۱۰ (همیشه) مشخص کنید.

۱. به طور کلی چقدر احساس لذت می‌کنید؟ ( )
۲. به طور کلی، چقدر احساس مثبت می‌کنید؟ ( )
۳. به طور کلی، به چه میزان احساس خوشحالی می‌کنید؟ ( )
۴. چه مقدار جذب کاری که انجام می‌دهید، می‌شوید؟ ( )
۵. به طور کلی، تا چه اندازه احساس هیجان‌زدگی و علاقمندی به چیزها می‌کنید؟ ( )
۶. چقدر وقت خود را برای چیزی که دوست دارید، صرف می‌کنید؟ ( )
۷. چقدر کمک و حمایت دیگران را زمانی که نیاز دارید، دریافت می‌کنید؟ ( )
۸. چقدر شما احساس دوست داشتن می‌کنید؟ ( )
۹. چقدر شما احساس رضایت از روابط خود با دیگران دارید؟ ( )
۱۰. به طور کلی، چقدر شما زندگی هدفمند و با معنایی را هدایت می‌کنید؟ ( )
۱۱. به طور کلی، به چه میزان احساس می‌کنید که آنچه در زندگیتان انجام می‌دهید ارزشمند و گرانبها است؟ ( )
۱۲. به طور کلی چقدر در زندگی خویش احساس هدایت و جهت‌گیری دارید؟ ( )
۱۳. شما چقدر وقت خود را برای رسیدن به اهداف خویش صرف می‌کنید؟ ( )
۱۴. چقدر اهداف مهم را برای خود تعیین کرده‌اید؟ ( )
۱۵. چقدر می‌توانید مسئولیت‌های خود را مدیریت کنید؟ ( )